

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie P. S.

skazanego za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 15 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt II Ka 340/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 6 maja 2024 r., sygn. akt II K 9/24

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. T. L. (Kancelaria Adwokacka w N.), kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 6 maja 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II K 9/24 w ramach czynu zarzucanego aktem oskarżenia uznał P. S. za winnego tego, że 11 października 2022 roku w N. groził A. P. popełnieniem na jej szkodę przestępstwa - naruszeniem nietykalności cielesnej, która to groźba wzbudziła w pokrzywdzonej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, przy czym P. S. czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu 21 września 2018 roku kary łącznej roku pozbawienia wolności, w skład której weszła jednostkowa kara 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona za umyślne przestępstwo podobne tj. występki z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., tj. czynu stanowiącego występki z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to przestępstwo na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2023 roku wymierzył oskarżonemu P. S. karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto sąd orzekł o kosztach sądowych.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 17 września 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II Ka 340/24, po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz orzekł o kosztach sądowych.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

- naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na niedostatecznym rozważeniu zarzutów apelacji dotyczących zaistnienia bezwzględnej podstawy uzasadniającej uchylenie wyroku sądu I instancji i brak rozważenia czy sąd I instancji nie dopuścił się rozpoznania sprawy w oparciu o odmienny stan faktyczny oraz z naruszeniem dyrektyw wymiaru kary skoro do błędnego określenia wymiaru kary doszło aż w 4 miejscach uzasadnienia wyroku, zatem nie może stanowić to o zwykłej omyłce pisarskiej. Ponadto sąd II instancji w sposób

pobieżny dokonał oceny zarzutów apelacji wskazujących na pominięcie przy ocenie zaistnienia groźby przesłanek o charakterze obiektywnym, a poprzestał wyłącznie na subiektywnej ocenie pokrzywdzonej, która pozostaje w sprzeczności z oceną obiektywną co do możliwości realnej oceny zaistnienia groźby, co w rezultacie doprowadziło do błędnego przypisania oskarżonemu winy za czyn z art. 190 § 1 k.k.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 17 września 2024 r. o sygn. akt II Ka 340/24 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, zwolnienie skazanego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości oraz o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego z urzędu dla skazanego obrońcy adwokata T. L. kosztów pomocy prawnej wraz z należnym podatkiem VAT udzielonej P. S. w niniejszym postępowaniu, oświadczając, iż koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w żadnej części oraz o wstrzymanie wykonalności wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu z dnia 6 maja 2024 r. do sygn. akt II K 9/24 do czasu rozpoznania niniejszej kasacji.

Prokurator Rejonowy w Nowym Sączu w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym, zgodnie z treścią art. 519 k.p.k., do kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazy prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k., do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego. Kasacja, co już wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, nie służy bowiem do ponawiania kontroli

instancyjnej dokonanej przez sąd odwoławczy. Powyższe oznacza, że zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny dotyczyć orzeczenia odwoławczego. Jednocześnie podkreślić należy, że możliwość zarzucenia uchybienia wyrokowi sądu I instancji, może nastąpić tylko wówczas, gdy w treści zarzutu zostanie wykazane, że konkretne uchybienie przeniknęło do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo „wykazanie” powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przeniknięcie uchybienia pierwszoinstancyjnego do postępowania odwoławczego aktualizować się może dopiero w sytuacji, gdy sąd odwoławczy przeprowadzi nienależytą kontrolę instancyjną i zaakceptuje orzeczenie sądu pierwszej instancji, pomimo że dotknięte jest ono wadami, na które zwrócono uwagę w zwykłym środku odwoławczym (zob. postanowienie SN z dnia 30 sierpnia 2022 r., I KK 236/22; postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2023 r., II KK 56/23). W takim wypadku to na skarżącym ciąży obowiązek podniesienia i wykazania wadliwości procedowania przez sąd odwoławczy, w następstwie którego doszło do owego przeniknięcia uchybienia do orzeczenia drugoinstancyjnego, co mogłoby się wyrażać z nierzetelnym rozpoznaniem zarzutów środka odwoławczego, oraz wykazania, że uchybienie to mogło mieć wpływ - i to istotny - na treść zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2021 r., III KK 16/21).

W przedmiotowej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie doszło do naruszenia przez sąd odwoławczy przepisów procesowych, wskazanych we wniesionej kasacji. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, działając jako sąd odwoławczy, dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd ten w sposób właściwy i rzetelny odniósł się do wszystkich zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego, realizując tym samym obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., co wynika wprost z pisemnych motywów wyroku.

Sąd odwoławczy trafnie uznał, że w sprawie nie zaistniała bezwzględna

przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., wskazując na niezgodność wymiaru orzeczonej kary określonej w wyroku i wskazanej w jego uzasadnieniu. Jednoznacznie w tym przedmiocie wypowiedział się Sąd Najwyższy uznając, iż sprzeczność w treści wyroku, uniemożliwiająca jego wykonanie (art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.), to sprzeczność między poszczególnymi jego rozstrzygnięciami i to nie każda, lecz jedynie taka, która powoduje, że niemożliwe staje się wykonanie wyroku (zob. postanowienie SN z dnia 26 listopada 2024 r., III KK 539/24; wyrok SN z dnia 5 marca 1984 r., I KR 6/84; postanowienie SN z dnia 15 września 2010 r., II KK 42/10).

Przepis ten nie obejmuje zatem ani sytuacji, gdy sprzeczność w treści wyroku utrudnia jedynie, ale nie uniemożliwia jego wykonania, ani sprzeczności zachodzącej między samym wyrokiem, a więc jego treścią (dyspozytywną częścią) a jego uzasadnieniem, jako że uzasadnienie to nie stanowi integralnego elementu treści wyroku. I tak w tej pierwszej sytuacji, stosownie do treści art. 13 § 1 k.k.w. możliwe jest wystąpienie do sądu, który wydał orzeczenie, o rozstrzygnięcie wątpliwości co do jego wykonania, zaś w drugiej sytuacji mamy do czynienia z rażącą obrazą prawa materialnego lub procesowego, która miała istotny wpływ na treść wyroku w rozumieniu art. 523 § 1 w zw. z art. 438 pkt 1 lub 2 k.p.k., ale nie z uchybieniem, o jakim mowa w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 15 września 2010 r., II KK 42/10), ewentualnie z oczywistą omyłką pisarską (zob. wyrok SN z dnia 13 listopada 2024 r., V KK 333/24).

Uwzględniając powyższe stanowisko, nie sposób uznać, iż w wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu zaistniała sprzeczność w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. Jest to bowiem kwestia sprzeczności między treścią orzeczenia i jego uzasadnieniem, a nie sprzeczność w treści samego orzeczenia, jak tego wymaga wskazany przepis.

W drugiej części zarzutu kasacyjnego, skarżący pod pozorem przeprowadzenia przez sąd odwoławczy nierzetelnej kontroli instancyjnej, przedstawia subiektywną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dążąc do wykazania, że skazany swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion czynu zabronionego z art. 190 § 1 k.k. W istocie wniesiona kasacja sprowadza się w tym zakresie do polemiki z ustaleniami faktycznymi, a skarżący

zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej oceny przeprowadzonych dowodów oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego. Skarżący formułując w ten sposób kasację, będącą nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, środek ten potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22).

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, także w zakresie możliwości przypisania winy oskarżonemu, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skarżącego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z dnia 3 września 2020 r., I KK 83/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2020 r., II KK 240/19). Przede wszystkim zaś kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania rażących uchybień w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 5 października 2022 r., IV KK 366/22).

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że podniesiony w omawianej kasacji zarzut był oczywiście bezzasadny, co pozwoliło na oddalenie wniesionego środka zaskarżenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Wobec oddalenia kasacji, rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku stało się bezprzedmiotowe.

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.

Uwzględniając wniosek obrońcy skazanego z urzędu, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (t.j. Dz.U.2024, poz.1564) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 pkt 3 i § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U.2024, poz. 763) zasądzono na jego rzecz kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.

[J.J.]

[a.ł]